

PROF. DR. ASAF DURAKOVIĆ
[16. 5. 1940. – 16. 12. 2020.]

Dana 16. prosinca 2020. preminuo je prof. dr. Asaf Duraković, hrvatski, kanadski i američki liječnik, pukovnik medicinskog korpusa američke vojske, američki ekspert za nuklearne nesreće, književnik. Bio je specijalist radiologije i nuklearne medicine, pukovnik medicinskog korpusa oružanih snaga, američki ekspert za nuklearne nesreće – svjetski stručnjak u području istraživanja štetnosti korištenja osiromašenog urana, humanitarac, književnik. Rođen je u Stocu u Hercegovini, a u Zagrebu je živio od 1943. godine, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Rano je ostao bez oca časnika hrvatskih oružanih snaga. U djetinjstvu je razvio sklonost prema konjaničkom sportu i osvojio tri odličja u različitim prvenstvima u bivšoj državi. Diplomirao je na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu 1962. godine. Započeo je s radom u Institutu „Ruđer Bošković“, a potom u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu, gdje je izradio i obranio magistarski rad i disertaciju iz područja inkorporacije radioaktivnih elemenata kalcija i stroncija, pod vodstvom akademkinje Kriste Kostial Šimonović. U nastavku je prihvatio ponuđenu jednogodišnju stipendiju Britanskog savjeta za medicinske znanosti u Oxfordu, u Laboratoriju za biomedicinu pod vodstvom prof. I. Carra, a potom dvogodišnju stipendiju kanadske vlade u Ottawi, gdje je nastavio s istraživanjima inkorporacije radioizotopa u organizam čovjeka, kao i mogućnostima njihova odstranjenja.

Potom je upisao studij humane medicine na McMaster Medical Faculty u Hamiltonu, Kanada, 1972. i stekao naziv doktora medicine 1975. godine, nakon čega je završio poslijediplomski studij. U daljnjim studijima postigao je tri doktorata, kao i počasni doktorat na Cosmopolitan University (Kansas, SAD). Specijalističke studije iz radiologije i nuklearne medicine nastavio je i položio ispite u Engleskoj, SAD i Kanadi. Diplomirao je potom na vojnomedicinskoj akademiji Fort Loewenworth, Missouri, 1991. godine. U slijedu je promoviran u čin pukovnika Vojnomedicinskog korpusa SAD-a i znanstvenog savjetnika SZO-a. Govorio je šest svjetskih jezika. Bio je svjetski poznati stručnjak u području istraživanja štetnosti korištenja osiromašenog urana i prvi je opisao *Zaljevski sindrom* u američkih vojnika. Kao ekspert udruženih sveučilišta Oak Ridge (Tennessee) i poznavatelj ruskog jezika, 1987. godine vodio je medicinsku ekipu SAD-a u istraživanjima nuklearnih eksplozija u Sibiru i Kazahstanu u tadašnjem SSSR-u. Potom je dvije godine proveo u Saudijskoj Arabiji u Rijadu u svojstvu direktora Zavoda za nuklearnu medicinu u Institutu Kralj Fejsal.

Autor je više od 250 objavljenih znanstvenih radova. Održao je nekoliko stotina predavanja iz područja medicine u svojstvu pozvanog predavača na mnogim sveučilištima širom svijeta. Predavao je na mnogim sveučilištima Sjeverne i Južne Amerike, Australije, Europe, Azije, Izraela, Južne Afrike, Sovjetskog Saveza, Bliskog Istoka (Saudijska Arabija, Irak, Sirija, Jordan, Emirati) i Dalekog Istoka (Japan). Izabran je za predstojnika Zavoda za nuklearnu medicinu u Federalnoj bolnici Walter Reed u Washingtonu, D.C. Promaknut je u zvanje profesora na četiri sveučilišta u SAD. Bio je osnivač i direktor The Uranium Medical Center, kao i The World Life Institute u Washingtonu, D.C. i u New Yorku.

Od djetinjstva nadahnut poezijom, autor je 15 zbirki pjesama: *Tamne alge, Dimovi i magle, Stazama Ahasvera, Sinovi trobojnice, Kad su sve nade mrtve i bez moći, Stazama Sarmata, Velike vode, Nanosi pijeska, Planina Kaf, Vode ponornice, Tamno ogledalo, Jedanaesta ploča, Husein* (na engleskom jeziku), *Žetva – The Harvest* (na hrvatskom i engleskom jeziku), *Beramska kapela – Beram Chapel* (na hrvatskom i engleskom jeziku).

Bio je suradnik *Hrvatskoga književnog lista* prije i za vrijeme Hrvatskog proljeća. U mnogim je književnim časopisima u Hrvatskoj objavljivao pjesme. Bio je član Društva hrvatskih književnika i Društva hrvatskih književnika Herceg-Bosne. Kroz cijeli se život riječju i djelom borio za hrvatsku samostalnost. Poznata su njegova brojna predavanja pred velikim skupovima Hrvata od Kanade do Australije. Napisao je više knjiga i više eseja o hrvatskoj slobodi, koju je predvidio prije kraja 20. vijeka. U samom početku Domovinskog rata sve je napore usmjerio ka pomoći u obrani Domovine.

Bavio se humanističkim radom tijekom kojeg je zbrinuto više stotina djece iz ratom zahvaćenih područja.

Preselio se Stvoritelju 16. prosinca 2020. godine. Ispraćen je 18. prosinca 2020. u gradu Waterport države New York, s najvišim počastima američke vojske, američkih i međunarodnih liječničkih i drugih intelektualnih udruga.

*Ni Elamska ni Akadska pismena
Ni Kuniformna slova iz Perzije
Nemaju znaka vječno živih sjena
Kuda se tajna našeg bitka krije.
Jer prije pisma i svijju znakova
I svijju carskih riznica od zlata
Manje je riječi drevnog blagoslova
Nego na pustim stazama Sarmata.*

(Asaf Duraković, iz pjesme *Stazama Sarmata*)

Zijad Duraković

